

### [Akceptuję](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)  
[Kontakt](#)



**[Laboratoria](#)**  
**[.net](#)**  
**[Innowacje](#)**  
**[Nauka](#)**  
**[Technologie](#)**

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się



- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Felieton](#)

## **Nauka i świat w 2013 roku okiem Science Magazine**



**Aby pomysłowo i kreatywnie wkroczyć w Nowy 2014 Rok, warto obejrzeć się za siebie i zastanowić, co przyniósł nam ubiegły rok 2013. Poniżej przedstawiamy toplistę najpopularniejszych newsów.**

## **1. Nowe kryteria wyboru dla dotacji z National Science Foundation**

Nowy przewodniczący Izby Reprezentantów komisji nauki przygotował projekt ustawy, według której oceny eksperckie projektów w National Science Foundation (NSF) mają zostać zastąpione zestawem kryteriów finansowania wybranych przez Kongres.

<http://news.sciencemag.org/2013/04/u.s.-lawmaker-proposes-new-criteria-choosing-nsf-grants>

## **2. Demaskowanie „niewidzialnych” badań klinicznych**

„Opublikuj swoje dane albo my zrobimy to za Ciebie” to poważne ostrzeżenie skierowane do firm farmaceutycznych przez zaniepokojonych naukowców. Oburzeni faktem, że tylko około połowa wszystkich badań klinicznych zostaje opublikowana, grupa naukowców założyła niezwykłą inicjatywę o nazwie RIAT (Restoring Invisible and Abandoned Trials, Przywracanie Niewidzialnych i Zaniechanych Badań Klinicznych). Wszystko zaczęło się od analizy odchyleń i nieprawidłowości w raportach dotyczących badań nad lekiem – gabapentyną, wypuszczonym do obrotu przez firmę Pfizer. Pfizer został pozwany za wypuszczenie na rynek leku o niezarejestrowanych wskazaniach. W trakcie postępowania sądowego wyszło na jaw, że Pfizer opublikował tylko 12 z 20 badań klinicznych dotyczących gabapentyny. Tak narodził się pomysł stworzenia RIAT. Grupa w artykule opublikowanym przez BMJ przedstawiła szereg kroków, dzięki którym naukowcy mogą uzyskać upublicznienie danych z badań klinicznych we współpracy z prowadzącą je firmą, a jeżeli firma nie zgodzi się na ich publikację – naukowcy mogą zwrócić się o pomoc do czasopism naukowych współpracujących z RIAT.

Działalność grupy RIAT została nazwana „kolejnym krokiem na drodze do pełnej i bezstronnej oceny skuteczności i bezpieczeństwa interwencji medycznych.”

<http://news.sciencemag.org/2013/06/unmasking-invisible-drug-trials>

### **3. Protesty przeciwko zniszczeniu pól „złotego ryżu”**

W sierpniu przeciwnicy GMO zniszczyli uprawy zmodyfikowanych genetycznie sadzonek „złotego ryżu” na polu testowym na Filipinach. Ich działalność została uznana za krzywdzącą przestępstwo, ponieważ próby terenowe przeprowadzane były zgodnie z międzynarodowymi normami bezpieczeństwa. Naukowcy natychmiast wystosowali petycję online, która w ciągu pierwszego tygodnia zebrała prawie 2000 podpisów.

Złoty ryż jest zmodyfikowany genetycznie w taki sposób, by wytwarzać beta-karoten, który ludzki organizm przetwarza na witaminę A. Niedobory tej witaminy, mogące doprowadzić do pogorszenia wzroku, kurzej ślepoty oraz całkowitej utraty wzroku, łuszczyca i innych zaburzeń, są plagą wśród ubogiej ludności w krajach, w których ryż jest głównym składnikiem diety.

<http://news.sciencemag.org/plants-animals/2013/08/scientists-condemn-destruction-golden-rice-field-trial>

### **4. Pierwsze plony pustynnych szklarni, czyli Desert Farming Experiment**

Pilotażowe szklarnie łączące wiele nowoczesnych technologii zostały wybudowane w ramach pilotażowego projektu Sahara Forest Project w Katarze. W ciągu roku z metra kwadratowego upraw otrzymano aż 75 kg plonów! Jest to wynik porównywalny do produkcji na farmach europejskich. Sercem koncepcji jest innowacyjny system nawadniania, w którym słona woda morska stosowana jest do chłodzenia sieci rur, na których skrapla się czysta woda używana do podlewania roślin.

Projekt mający na celu „zazielenienie” pustynnych obszarów ma zaopatrywać rejon Sahary w biopaliwa, czystą wodę, energię i sól.

<http://news.sciencemag.org/asiapacific/2013/11/desert-farming-experiment-yields-first-results>

### **5. Nuklearny przełom, który nie okazał się aż taki przełomowy**

Reaktor NIF (Narodowy Zakład Zapłonu, ang. National Ignition Facility) to urządzenie, za pomocą którego podejmowane są próby wywoływania kontrolowanej syntezy jądrowej za pomocą silnego impulsu laserowego. Urządzenie znajduje się w Lawrence Livermore National Laboratory w Livermore, Kalifornia. W październiku strona BBC News poinformowała o przekroczeniu kamienia milowego w dziedzinie syntezy termojądrowej, dokonanej podczas jednego z eksperymentów. Wywołało to szum w mediach oraz spowodowało pojawienie się fali nagłówków donoszących o nuklearnym przełomie. Doniesienia prasowe okazały się jednak być przedwczesne. Jak podało BBC, „ilość energii uwolnionej w reakcji syntezy termojądrowej przekroczyła ilość energii jest pochłoniętej przez paliwa, co udało się osiągnąć po raz pierwszy w jakimkolwiek reaktorze na świecie”. Jest to rzeczywiście duży postęp, jednak nie przełom, na który wszyscy czekają.

<http://news.sciencemag.org/physics/2013/10/fusion-breakthrough-nif-uh-not-really-%E2%80%A6>

## 6. „Kosmiczni Wikingowie” - dochodzenie NASA

Naukowcy z NASA przebrani za Wikingów wzięli udział w sesji zdjęciowej mającej promować astronautykę i badania kosmosu. Sesja została zrealizowana przez Veda Chirayatha, doktoranta Aeronautyki i Astronautyki na Uniwersytecie Stanforda w Palo Alto w Kalifornii, który pracuje również dla NASA w pobliskim w Ames Research Center (ARC). Chirayath, entuzjasta fotografii, chcąc połączyć swoją miłość do astronomii z profesjonalnymi efektami optycznymi, we współpracy z grupą pasjonatów „Vikings of Bjornstad” oraz pracownikami ARC zrealizował swoją wymarzoną sesję.

Pomysłodawcy Vedowi Chirayath zostało zarzucone, że do realizacji zdjęć wykorzystane zostały zasoby ARC w postaci funduszy oraz czasu pracy zatrudnionych tam osób. Przeprowadzono dokładne śledztwo, przesłuchani zostali prawie wszyscy uczestnicy sesji, nie wykryto jednak żadnego nadużycia: praca Chirayath była w 100% non-profit i nie korzystał on w żaden sposób z pieniędzy ARC.

Po całym zajściu fotograf komentuje: „NASA nie może sobie pozwolić na promocję swojej misji w taki sposób i to jest jeden z powodów, dla którego zająłem się tym projektem. I to jest ironia, ponieważ prawdopodobnie więcej pieniędzy podatników zostało zmarnowanych na śledztwo dotyczące mnie, mojej wystawy zdjęć i osób w nią zaangażowanych, niż wyniósłby koszt profesjonalnego wykonania tych zdjęć.”

<http://www.isidewith.com/article/and-039space-vikings-and-039-spark-nasa-inquiry-scienceaaas-n>

## 7. Naukowcy apelują o porzucenie Impact Factor

Ponad 150 wybitnych naukowców i 75 grup badawczych z całego świata optowało za zaniechaniem użycia Journal Impact Factor (IF) do oceny pracy naukowej. Zamiast ilości cytowań w czasopiśmie, naukowcy powinni być oceniani za jakość swojej pracy naukowej oraz zawartości ich publikacji. Naukowcy twierdzą, że współczynnik IF nie jest pozbawiony wad: nie rozróżnia badań podstawowych od przeglądowych, może być zawyżony przez cytowanie w bardzo popularnych czasopiśmie i zniechęca do publikowania w czasopiśmie z mniej popularnych dziedzin, jak np. ekologia, które są cytowane znacznie rzadziej niż badania biomedyczne.

Thomson Reuters, firma odpowiedzialna za liczenie IF, odpowiedziała na apel naukowców, twierdząc, że nikt nie jest w stanie liczbowo oddać wkładu naukowców w dziedziny, którymi się zajmują, i różne formy honorowania osiągnięć naukowych powinny być uznawane.

<http://news.sciencemag.org/2013/05/insurrection-scientists-editors-call-abandoning-journal-impact-factors>

Więcej artykułów oraz pełne teksty powyżej zamieszczonych streszczeń można znaleźć na:

<http://news.sciencemag.org/policy/2013/12/insiders-guide-2013>

Źródło: [www.lifescience.pl](http://www.lifescience.pl)

<https://laboratoria.net/felieton/20319.html>

**Informacje dnia:** [Studenci opracowali system zapobiegający zaślnięciu za kierownicą](#)

[Wielofunkcyjne nanocząstki do produkcji wodoru Jak wybrać bezpieczną wodę podziemną do picia](#)  
[Technologia spersonalizowanego wzbogacania mleka dla wcześniaków Rozwiązania Watson-Marlow wspierają proces produkcyjny Torbay Pharma Mity na temat epilepsji](#)  
[Studenci opracowali system zapobiegający zaśnięciu za kierownicą](#)  
[Wielofunkcyjne nanocząstki do produkcji wodoru Jak wybrać bezpieczną wodę podziemną do picia](#)  
[Technologia spersonalizowanego wzbogacania mleka dla wcześniaków](#)  
[Rozwiązania Watson-Marlow wspierają proces produkcyjny Torbay Pharma Mity na temat epilepsji](#)  
[Studenci opracowali system zapobiegający zaśnięciu za kierownicą](#)  
[Wielofunkcyjne nanocząstki do produkcji wodoru Jak wybrać bezpieczną wodę podziemną do picia](#)  
[Technologia spersonalizowanego wzbogacania mleka dla wcześniaków](#)  
[Rozwiązania Watson-Marlow wspierają proces produkcyjny Torbay Pharma Mity na temat epilepsji](#)

## **Partnerzy**